

JYNDOVNEN DYSSE

8500 Grenå

1: Gravkammeret og den tilstødende kammergang i Jyndovnen set fra syd.

2: Langdyssens gravkammer og gang
forsegles stadig næsten helt af den omgivelidit op over højen. Her set fra nord.
jordhøj.

3: Dækstenen over gravkammeret stikker kun

4: De indhuggede skåltegn på dækstens
overside som blev indhugget i bronzealderen
(1.800 - 500 f.Kr.) tolkes som
frugtbarhedssymboler.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2001
Sidste rettelse	01-2011
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Norddjurs Kommune
FREDNINGSNR.	2118-7
STEDNR.	140105-74

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 56.417324
Længdegrad 10.745042	
UTM-system	E 607652 N 6253894

Beskrivelse

Jyndovnen er en smuk langdysse fra bondestenalderen ved Godthåb lige nord for Ginnerup. Dyssen ligger i dag i et opdyrket kulturlandskab, men da den blev opført for mere end 5.000 år siden, lå den kun få hundrede meter nord for en meget smal fjordarm, som skar sig ca. ½ km ind i bakkerne fra nordsiden af Kolindsund ved Ginnerup.

Jyndovn-navnet er et gammelt jysk fællesnavn for bondestenalderens storstensgrave, og det genfindes adskillige steder på gamle kort. Det særprægede navn er sammensat af Jynd, som på jysk dialekt betyder kæmpe eller jætte, og ovn hvormed der faktisk menes en ovn. Jyndovnen er altså kæmpernes (bage)ovn, og navnet har helt givet sit udspring i den almindelige folketro, som tidligere var tilknyttet storstensgravene. Kun kæmper/jætter kunne have håndteret så store sten. Herfra kommer også navnet jættestue for de store stenhuler, hvor jætterne boede, og som i dag er den arkæologiske betegnelse for den største type af stenalderens storstensgrave.

Gravkammeret og den tilstødende kammergang i Jyndovnen set fra syd.

Jordhøjen som omgiver langdyssen er af langoval, øst - vest orienteret form (17 x 10 m), og dyssen er derfor en langdysse. Der er kun et gravkammer i dyssen, men langdysser rummer mange gange 2 eller helt op til 5 kamre, som kan være opbygget ad flere omgange. Omkring midt i den sydlige langside fører en nu delvist sammenskredet gang frem til det stenopbyggede gravkammer.

Tæt ved kammeret står endnu to af de gamle bæresten fra kammergangen, som oprindeligt også var dækket med flade dæksten, for at skabe adgang gennem den helt forseglende jordhøj som omgav både gravkammeret og gangen.

Langdyssens gravkammer og gang forsegles stadig næsten helt af den omgivende jordhøj.

Dækstenen var sikkert også oprindeligt jorrdækket, men da der på toppen af stenen ses adskillige indhuggede fordybninger - såkaldte skåltegn - som typisk stammer fra bronzealderen, må dækstenen altså allerede da have været synlig.

Dækstenen over gravkamme- ret stikker kun lidt op over højen. Her set fra nord.

Vi kender ikke til fund fra dyssen, og der har ej heller været gennemført arkæologiske udgravninger på stedet. Alle afgravninger og langdyssens nuværende udseende er derfor et resultat af uautoriserede skattegravninger gennem tiden og almindeligt forfald. Omkring højens fod har der stået en fodkrans af sten. Disse er nu enten fjernet eller også skjult af udskreden jord fra højen.

De indhuggede skåltegn på dækstenens overside som blev indhugget i bronzealderen (1.800 - 500 f.Kr.) tolkes som frugtbarhedssymboler.

Gravkammeret er af den såkaldte polygonale / manglekantede type med 6 store bæresten. Åbningen til kammergangen er mellem to af de sydlige bæresten. De øvrige bæresten er tætstillede og vender den flade side mod kammeret.

Gravkammeret set indefra mod den tilstødende kammergang.

De tætstillede bæresten i langdyssens gravkammer vender den flade side mod kammeret, og danner sammen med den store dæksten et helt forsejlet rum.

Google

Map data ©2021